



Bernat Ferrándiz Badenes

El Tribunal de les Aigües de València en 1800 (detall)

El Tribunal de las Aguas de València en 1800 (detalle)

Diputació Provincial de València

DL: V-528-2020

MUSEU DE BELLES ARTS DE VALÈNCIA
C/ Sant Pius V, 9. 46010 València

www.museobellasartesvalencia.gva.es

27 DE FEBRER – 24 DE MAIG 2020

#NICLÀSSICSNIMODERNOS



**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria d'Educació,
Cultura i Esport

**TOTS
A UNA
VEU**

MUSEU
BELLES ARTS
VALÈNCIA



Salvador Martínez Cubells. Retrat de la comtessa vídua de Parcent. Retrat de la condessa vídua de Parcent.
Museu de Belles Arts de València (Col·lecció Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Carles)

NI CLÀSSICS NI MODERNS

Buscant la veritat al
Museu de Belles Arts de València

NI CLÁSICOS NI MODERNOS

Buscando la verdad en
el Museo de Bellas Artes de València



Salvador Martínez Cubells

La ferida del rei Jaume I en la conquesta de València (detall)

La herida del rey don Jaime en la conquista de València (detalle)

Museu de Belles Arts de València





Martín Rico Ortega. *Paisatge venecià. Paisaje veneciano*
Museo de Bellas Artes de València



Francisco Pradilla Ortiz. *Paisatge urbà. Paisaje urbano*
Museu de Belles Arts de València

Es artistes sempre plantegen en les seues obres una forma de veritat. Encara que tota imatge és una ficció, el que sembla fals està renyit amb la creació. Cada època construeix les seues pròpies mentides per a carregar-se de raons, igual que cada persona ho fa per a justificar-se davant els altres. A mitjan segle XIX, la fantasia, el capritx o l'ideal dels romàntics van començar a percebre's com a qualitats anacròniques. El terme *veritat* es va reivindicar llavors, enfront del repertori de convencions que s'ensenyaven en les acadèmies. Les seues conseqüències es detecten en diferents direccions al llarg de la segona meitat de segle, sempre sobre un substrat encara tradicional. El que havia semblat bo va començar a qüestionar-se. És un mecanisme que cada generació empra per a reafirmar-se enfront de l'anterior.

Aquesta exposició planteja un acostament al significat i a l'abast de la veritat en la pintura d'aquella època, a través de quatre gèneres pictòrics, la història, el retrat, el paisatge i els costums, els antics codis representatius dels quals van començar a qüestionar-se per les exigències de sinceritat. De la versemblança al realisme visual, de l'erudició a la immediatesa perceptiva, del coneixement mental a l'empirisme, de la precisió descriptiva a la franquesa en l'execució, el camí era incert i no es va recórrer de manera ràpida, sinó que va requerir d'un període d'assimilació.

Quan a la fi la veritat pictòrica es va equiparar a la percepció òptica de l'entorn, es va aconseguir el que es va denominar modernitat. El modern –el fugitiu, el contingent– es va contraposar així al clàssic –el permanent, el segur–. L'experiència circumstantial i passatgera va substituir els models de bellesa consolidats i reconeguts abans de ser pintats. Però el coneixement de la destinació no ha de defugir la riquesa de matisos que va tindre aquell procés. La vida està en els matisos, en la incertesa del que puga arribar a ocórrer. Presenciem, per tant, un moment de cerca.

Ni clàssics ni moderns explora un esdevenir en el qual els artistes no poden ser enquadrats amb claredat en un lloc precís. No són encara, però ja no estan on s'esperava. No és evident la seua posició perquè estan vius. Perquè busquen. L'exposició convida, doncs, a preguntar-se per l'ús que es fa dels termes tancats, dels grans relats i dels recursos de representació en un moment crucial.

És lògic que acudim a determinats conceptes per a orientar-nos sobre evolució de la pintura, sobretot quan el nombre d'artistes es multiplica i la successió d'estils, que havia ordenat la història, ja no serveix. Però no podem ser esclaus de les paraules. Tampoc de les fites que ens marca un discurs construït més tard. Els límits al plaer estètic els posem cada un de nosaltres, amb el nostre gust i el nostre coneixement. Per això hauríem de ser capaços de trencar-los amb xicotets (re)descobriments. Les obres són tan polièdriques com les mirades d'un observador sense prejudicis.

Carlos Reyero Hermosilla – Comissari

Los artistas siempre plantean en sus obras una forma de verdad. Aunque toda imagen es una ficción, lo que parece falso está reñido con la creación. Cada época construye sus propias mentiras para cargarse de razones, igual que cada persona lo hace para justificarse ante los demás. A mediados del siglo XIX, la fantasía, el capricho o el ideal de los románticos empezaron a percibirse como cualidades anacrónicas. El término *verdad* se reivindicó entonces, frente al repertorio de convenciones que se enseñaban en las academias. Sus consecuencias se detectan en distintas direcciones a lo largo de la segunda mitad de siglo, siempre sobre un sustrato todavía tradicional. Lo que había parecido bueno empezó a cuestionarse. Es un mecanismo que cada generación emplea para reafirmarse frente a la anterior.

Esta exposición plantea un acercamiento al significado y al alcance de la verdad en la pintura de aquella época, a través de cuatro géneros pictóricos, la historia, el retrato, el paisaje y las costumbres, cuyos antiguos códigos representativos empezaron a cuestionarse por las exigencias de sinceridad. De la verosimilitud al realismo visual, de la erudición a la inmediatez perceptiva, del conocimiento mental al empirismo, de la precisión descriptiva a la franqueza en la ejecución, el camino era incierto y no se recorrió de forma rápida, sino que requirió de un periodo de asimilación.

Cuando al fin la verdad pictórica se equiparó a la percepción óptica del entorno, se alcanzó lo que dio en llamarse modernidad. Lo moderno –lo fugitivo, lo contingente– se contrapuso así a lo clásico –lo permanente, lo seguro–. La experiencia circumstantial y pasajera sustituyó a los modelos de belleza consolidados y reconocidos antes de ser pintados. Pero el conocimiento del destino no debe soslayar la riqueza de matices que tuvo aquel proceso. La vida está en los matices, en la incertidumbre de lo que pueda llegar a ocurrir. Presenciamos, por tanto, un momento de búsqueda.

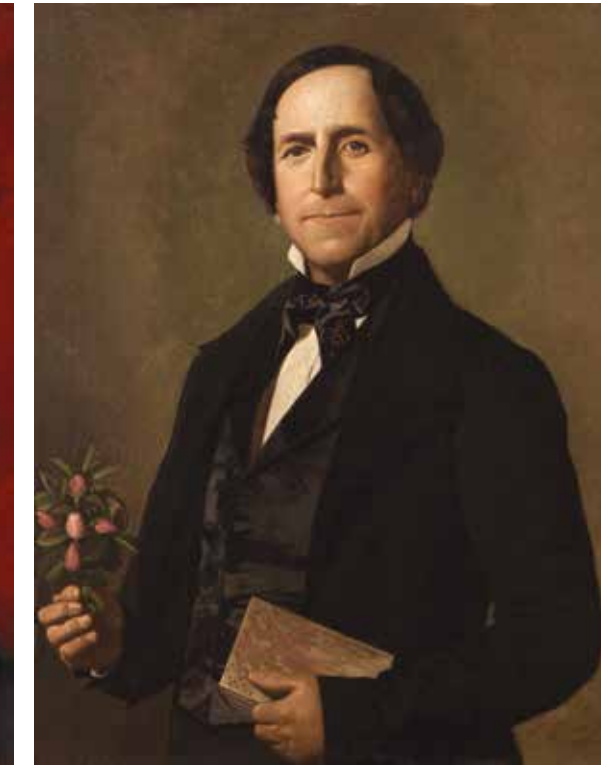
Ni clásicos ni modernos explora un devenir en el que los artistas no pueden ser encuadrados con claridad en un lugar preciso. No son todavía, pero ya no están donde se esperaba. No es evidente su posición porque están vivos. Porque buscan. La exposición invita, pues, a preguntarse por el uso que se hace de los términos cerrados, de los grandes relatos y de los recursos de representación en un momento crucial.

Es lógico que acudamos a determinados conceptos para orientarnos sobre la evolución de la pintura, sobre todo cuando el número de artistas se multiplica y la sucesión de estilos, que había ordenado la historia, ya no sirve. Pero no podemos ser esclavos de las palabras. Tampoco de los hitos que nos marca un discurso construido más tarde. Los límites al placer estético los ponemos cada uno de nosotros, con nuestro gusto y nuestro conocimiento. Por eso deberíamos ser capaces de romperlos con pequeños (re)descubrimientos. Las obras son tan poliédricas como las miradas de un observador desprejuiciado.

Carlos Reyero Hermosilla – Comisario



Raimundo de Madrazo y Garreta
Retrat de senyora vestida de negre
Retrato de señora vestida de negro
Museu de Belles Arts de València



Antoni Gisbert Pérez
Retrat de cavaller
Retrato de caballero
Museu de Belles Arts de València